

Degradácia ekosystémov a strata biodiverzity zvyšujú riziko vzniku a šírenia infekčných chorôb, ktoré postihujú voľne žijúce zvieratá, domáce zvieratá a ľudí. Zmena využívania pôdy mení rozmanité biotopy na homogénne a ochudobnené krajiny, kde prosperujú všezhravé druhy a prenášači zoonóz.

Projekt ZOE, na ktorom sa podieľa 7 európskych a 4 latinskoamerických partnerov, si kladie za cieľ pochopiť, ako odlesňovanie a strata biodiverzity ovplyvňujú vznik zoonóz a chorôb prenášaných vektormi, a zároveň zdôrazňuje ochrannú úlohu obnovy lesných ekosystémov. Konzorcium sa riadi prístupom **One Health**, ktorý integruje zdravie ľudí, zvierat a životného prostredia.

Spoločenské vedy a zoonózy

Táto časť projektu ZOE skúma sociálne, kultúrne a ekonomické faktory, ktoré ovplyvňujú vznik, šírenie a prevenciu chorôb v komunitách nachádzajúcich sa v blízkosti lesných oblastí. Tím pod vedením **Adina Dumitru (Universidade da Coruña)** a **Kerstin Krellenberg (University of Vienna)** zahŕňa odborníkov v oblasti psychológie, geografie, sociológie a antropológie. Na preskúmanie **vedomostí, vnímania a správania** v súvislosti so zoonózami a ich prepojením so zmenami životného prostredia sa použije viacero metódik.

Prípadové štúdie:

- Národný park Petén, Tikal (Guatemala)
- Chránená rezervácia El Rodeo, Cantón de Mora (Kostarika)
- Biokultúrna rezervácia Puuc, polostrov Yucatán (Mexiko)
- Chránená oblasť Zahorské Pomoravie (Slovensko)
- Chránená oblasť Zelený kras (Slovinsko)

Fázy výskumu (2025–2027)

1. Workshopy s odborníkmi a kľúčovými informátormi 2025

Identifikácia sociálnych, kultúrnych a behaviorálnych faktorov, ktoré vedú k degradácii životného prostredia a riziku zoonóz.

2. Prieskumy a pozorovania 2026

Terénna práca v lesných oblastiach a susedných komunitách s cieľom posúdiť miestne vnímanie, postupy a stratégie na zvládanie rizík chorôb.

3. Workshopy s komunitami 2027

Zdieľanie a diskusia o predbežných výsledkoch. Spoločné vypracovanie stratégií na posilnenie živobytia a zníženie rizík.

4. Medzinárodná konferencia zainteresovaných strán 2027

Zozbieranie zástupcov verejných inštitúcií, mimovládnych organizácií, komunít, akademickej obce a podnikov zameraných na prírodu. Cieľ: šíriť výsledky a budovať siete pre opatrenia v oblasti biodiverzity a zdravia.

Máte záujem zapojiť sa do výskumu?

Ozvite sa nám a staňte sa súčasťou tejto spoločnej iniciatívy za zdravie ľudí, zvierat a ekosystémov.

GET IN TOUCH

info@zoe-project.eu

FOLLOW US

<https://bsky.app/profile/zoe-eu.bsky.social>

FOLLOW US

<https://www.linkedin.com/company/zoe-eu/>

www.zoe-project.eu

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Research Executive Agency (REA). Neither the European Union nor the European Research Executive Agency (REA) can be held responsible for them.

Project coordinator - Charité Universitätsmedizin Berlin,
Co-coordinator - Leibniz University of Hannover

